

Wymagania edukacyjne z historii dla klasy 7 szkoły podstawowej

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<p>I. Europa i ziemie polskie po kongresie wiedeńskim</p> <p>– daty: 1814–1815, 1815, – postanowienia polityczne kongresu wiedeńskiego. – pojęcia: „stary ład”, legitymizm, równowaga sił. – wymienić państwa, które miały decydujący głos podczas kongresu wiedeńskiego.</p>	<p>– postanowienia terytorialne kongresu wiedeńskiego. – pojęcia: naród, ruchy narodowe, – przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego. – wskazać na mapie obszary, których dotyczyły decyzje terytorialne kongresu wiedeńskiego.</p>	<p>– datę: 1830, – miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu (do 1830). – przyczyny powstania i cele Świętego Przymierza, – przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej. – wskazać na mapie miejsca głównych wystąpień przeciwko porządkowi wiedeńskiemu (do 1830), – przedstawić sytuację panującą w Europie po kongresie wiedeńskim, – opisać przebieg rewolucji lipcowej.</p>	<p>– postać: Klemensa von Metternicha. – pojęcie: konserwatyzm, – cele istnienia tajnych związków. – przedstawić okoliczności rozwoju ruchów narodowych w Europie w I połowie XIX w., – scharakteryzować poglądy XIX-wiecznych konserwatystów.</p>	<p>– omówić działalność państw europejskich zmierzającą do uniemożliwienia wybuchu rewolucji w Europie.</p>
<p>– daty: 1848–1849. – pojęcie: Wiosna Ludów.</p>	<p>– miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu w czasie Wiosny Ludów. – przyczyny, które doprowadziły do wystąpień w różnych krajach europejskich w 1848 i 1849 r.</p>	<p>– postać: Józefa Bema. – omówić przebieg i skutki najważniejszych wystąpień w okresie Wiosny Ludów.</p>	<p>– datę: II 1848. – omówić dalekosiężne skutki najważniejszych wystąpień z okresu Wiosny Ludów.</p>	<p>– scharakteryzować wpływ Wiosny Ludów na sytuację polityczno-społeczną Europy.</p>
<p>– postać: Jamesa Watta, – okres trwania rewolucji przemysłowej w Anglii</p>	<p>– datę: 1782. – pojęcia: klasa społeczna (klasa wyższa, klasa średnia,</p>	<p>– daty: 1807, 1825, – postacie: George’a Stephensona, Roberta Fultona.</p>	<p>– znaczenie maszyny parowej dla rozwoju różnych gałęzi przemysłu. – ocenić skutki rewolucji</p>	<p>– dostrzec związek między sytuacją klasy robotniczej a groźbą rewolucji w Europie.</p>

<p>(Wielkiej Brytanii) oraz w innych krajach europejskich i Stanach Zjednoczonych.</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: rewolucja przemysłowa, kolonia, rewolucja agrarna, maszyna parowa. – wyjaśnić, dlaczego Anglię nazywano „warsztatem świata”, – wyjaśnić, czym była maszyna parowa. 	<p>klasa robotnicza),</p> <ul style="list-style-type: none"> – przyczyny rewolucji przemysłowej. – wymienić czynniki, które zadecydowały o przewadze gospodarczej Anglii w okresie rewolucji przemysłowej, – wymienić sposoby zastosowania maszyny parowej w przemyśle i transporcie. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: płodozmian, związki zawodowe, – wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany społeczne. – opisać zmiany w strukturze społecznej, jakie dokonały się pod wpływem rewolucji przemysłowej. 	<p>przemysłowej w zakresie przemian ekonomicznych i środowiskowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać warunki życia klasy robotniczej, – ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian społecznych. 	
<ul style="list-style-type: none"> – datę: 1815, – postaci: Aleksandra I, Adama Czartoryskiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza. – pojęcie: germanizacja. – wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej, – wskazać na mapie podział ziem polskich dokonany podczas kongresu wiedeńskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: ziemie zabrane, autonomia. – wskazać największe wady konstytucji Królestwa Polskiego, – przedstawić dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji, – przedstawić dokonania Królestwa w dziedzinie kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1819, 1820, – postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego. – pojęcia: ziemianie, inteligencja, – zasady ustrojowe Królestwa Polskiego (Kongresowego). – omówić założenia konstytucji Królestwa Polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – sformułować przyczyny stosunku cara Aleksandra I do Polaków po klęsce Napoleona, – scharakteryzować zmiany sytuacji politycznej Królestwa do 1825 r., – omówić działalność księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego, – omówić organizację ziem polskich pod panowaniem Prus i Austrii, – opisać funkcjonowanie Rzeczypospolitej Krakowskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisać położenie Polaków na terenach zaboru pruskiego (i Prus) oraz austriackiego, – dostrzec różnicę w położeniu Polaków mieszkających pod zaboremi oraz na terenie Rzeczypospolitej Krakowskiej.
<ul style="list-style-type: none"> – daty: 29 XI 1830, – postaci: wielkiego księcia Konstantego, Piotra Wysockiego, cara Mikołaja I, – cele walki powstańców. – pojęcia: sprzysiężenie podchorążych, noc listopadowa. – przedstawić okoliczności 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1831, 1832. – pojęcie: Statut organiczny, – przyczyny niezadowolenia Polaków z sytuacji panującej w Królestwie Polskim. – omówić przebieg nocy listopadowej, – wskazać na mapie miejsca głównych bitew powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> – postaci: Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego. – pojęcia: dyktator, Cytadela. – omówić najważniejsze wydarzenia powstania listopadowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – wpływ postawy części przywódców powstania na przebieg i rezultat walk. – scharakteryzować stosunek różnych grup społeczeństwa polskiego do powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawić skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym.

wybuchu powstania				
<ul style="list-style-type: none"> – postacie: Adama Czartoryskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina. – pojęcie: Wielka Emigracja, – przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim. – wskazać na mapie miejsca głównych skupisk polskich emigrantów politycznych po powstaniu listopadowym. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: wieszcz narodowy, epopeja narodowa, polski mesjanizm, – rolę Wielkiej Emigracji jako przywódców politycznych narodu polskiego po klęsce powstania listopadowego. – przedstawić sytuację uczestników powstania listopadowego po zakończeniu walk z Rosją, – wyjaśnić przyczyny sporów między stronnictwami politycznymi Wielkiej Emigracji. 	<ul style="list-style-type: none"> – założenia programowe najważniejszych stronnictw Wielkiej Emigracji. – pojęcia: amnestia, emisariusz, – związki między sytuacją ziem polskich pod zaborami a tematyką literatury polskiej w I połowie XIX w. – opisać okoliczności narodzin Wielkiej Emigracji, – przedstawić dokonania polskich wieszczów narodowych, – przedstawić życie i działalność Fryderyka Chopina. 	<ul style="list-style-type: none"> – postacie: Wiktora Heltmana, Szymona Konarskiego, ks. Piotra Ściegiennego. – przyczyny klęski organizacji spiskowych działających na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym. – omówić działalność organizacji spiskowych na ziemiach polskich po klęsce powstania listopadowego. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec związki między działalnością Wielkiej Emigracji a ruchem spiskowym w kraju, – ocenić działalność przedstawicieli Wielkiej Emigracji.
<ul style="list-style-type: none"> – datę: II 1846, – postać: Jakuba Szeli. – pojęcie: rabacja, – przyczyny i charakter wystąpień chłopskich w Galicji w 1846 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – cele polityki zaborcy rosyjskiego, pruskiego i austriackiego wobec społeczeństwa polskiego po upadku powstania listopadowego. – wymienić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem Wiosny Ludów na ziemiach polskich. 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić sytuację w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych po upadku powstania listopadowego, – opisać przebieg rabacji galicyjskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – omówić sytuację w zaborze pruskim po upadku powstania listopadowego, – przedstawić okoliczności wybuchu powstania krakowskiego, – przedstawić skutki powstania krakowskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – przyczyny słabości wystąpień na ziemiach polskich w okresie Wiosny Ludów.
<ul style="list-style-type: none"> – daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, III 1864, – postać: Romualda Traugutta. – pojęcie: branka. – przedstawić okoliczności wybuchu powstania styczniowego, 	<ul style="list-style-type: none"> – postać: cara Aleksandra II, – cele polityczne stronnictw „białych” i „czerwonych”. – pojęcia: Rząd Narodowy, tajne państwo, uwłaszczenie, – z czego wynikał bierny stosunek chłopów do powstania. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1861–1862, – postać: Aleksandra Wielopolskiego. – pojęcia: rewolucja moralna, dekret o uwłaszczeniu, – złożoność przyczyn wybuchu powstania styczniowego. – omówić sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1853–1856. – opisać przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych, – przedstawić problem chłopski w czasie powstania i sposoby jego rozwiązania. 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim.

– wskazać na mapie miejsca głównych manifestacji patriotycznych w Królestwie oraz zasięg powstania styczniowego.	– wymienić bezpośrednie skutki klęski powstania styczniowego.	w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego, – wyjaśnić, w jaki sposób funkcjonowało tajne państwo.		
– daty: 1864 – ok. 1890, – cele polityki zaborców w stosunku do społeczeństwa polskiego, – metody walki Polaków z rusyfikacją i germanizacją. – pojęcie: rusyfikacja.	– daty: 1901–1902, – postać: Michała Drzymały, – przedstawiciele polskiego pozytywizmu, – główne założenia programowe polskiego pozytywizmu. – pojęcia: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, ruch spółdzielczy, trójjlojalizm. – wskazać przejawy autonomii galicyjskiej.	– daty: 1871–1878, 1885, 1886, – postać: Ottona von Bismarcka. – pojęcia: Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna. – omówić sytuację w Królestwie Polskim po klęsce powstania styczniowego, – scharakteryzować program polskiego pozytywizmu.	– zależność postaw społeczeństwa polskiego wobec zaborców od polityki prowadzonej przez dane państwo zaborcze. – opisać politykę władz zaborczych wobec społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim i pruskim, – omówić reakcję Polaków na działania władz Rosji i Prus.	– wyjaśnić okoliczności przyznania autonomii Polakom w zaborze austriackim.
II. Świat w II połowie XIX wieku – daty: 1861, 1871, – postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldi, Ottona von Bismarcka. – pojęcia: zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne, – dlaczego Włosi dążyli do zjednoczenia. – wskazać na mapie zjednoczone Królestwo Włoch i obszar Cesarstwa Niemieckiego,	– daty: 1859, 1860, 1864, 1866, 1870, 1870–1871. – pojęcie: wyprawa tysiąca. – wskazać na mapie główne państwa istniejące na Półwyspie Apenińskim przed zjednoczeniem Włoch, – lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami zjednoczenia Włoch i Niemiec.	– daty: 1862, 1867, – postacie: Napoleona III, Wilhelma I. – pojęcia: „czerwone koszule”, Związek Północnoniemiecki. – przedstawić i omówić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim.	– rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldi w procesie jednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie jednoczenia Niemiec. – omówić cele i etapy jednoczenia Włoch i Niemiec.	– dostrzec podobieństwa i różnice w procesie jednoczenia Włoch i Niemiec.
– daty: 1861–1865,	– daty: 1860, 1861,	– daty: 1863, 1865.	– postać: Williama Shermana.	– przedstawić sytuację

<ul style="list-style-type: none"> – postać: Abrahama Lincolna. – pojęcia: rasizm, secesja, Unia, Konfederacja, wojna secesyjna, – przyczyny istnienia niewolnictwa w południowych stanach USA. – wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> – postać: Roberta Lee. – pojęcia: federacja, abolicjonizm, – związek między wydaniem proklamacji znoszącej niewolnictwo a przebiegiem działań zbrojnych. – przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa, – wskazać na mapie najważniejsze miejsca wojny secesyjnej. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: jankes, taktyka spalonej ziemi. – omówić sytuację niewolników w USA, – omówić przebieg wojny secesyjnej, – porównać stosunek sił Unii i Konfederacji. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: Ku Klux Klan, segregacja rasowa. – opisać skutki wojny secesyjnej, – omówić cele Ku Klux Klanu. 	<ul style="list-style-type: none"> czarnoskórych mieszkańców USA po wojnie.
<ul style="list-style-type: none"> – ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu. – pojęcia: kolonia, kolonializm, imperializm, rasizm. – wymienić główne mocarstwa kolonialne, – wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie w XIX w. większości świata, 	<ul style="list-style-type: none"> – metody wykorzystywane przez państwa kolonialne w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów. – pojęcie: polityka „pośredniego panowania”. – wskazać cechy charakterystyczne kolonializmu od XV do XVIII – wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej 	<ul style="list-style-type: none"> – postać: Cecila Rhodes’a. – pojęcia: gubernator, <i>sati</i>. – opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań, – przedstawić następstwa polityczne i kulturowe ekspansji kolonialnej, – wskazać na mapie tereny skolonizowane przez główne państwa europejskie. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1881–1889. – pojęcie: powstanie Mahdiego. – przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii, – omówić i ocenić skutki polityki kolonialnej prowadzonej przez państwa europejskie. 	<ul style="list-style-type: none"> – ramy chronologiczne wojen opiumowych, – przyczyny wojen opiumowych. – pojęcia: opium, wojny opiumowe. – omówić przebieg wojen opiumowych.
<ul style="list-style-type: none"> – postaci: Karola Marksa, Marii Skłodowskiej-Curie. – pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariats, rewolucja socjalistyczna, powszechne prawo wyborcze, kultura masowa. – wymienić główne 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy, strajk, partia polityczna, feminizm, sufrażystki. – wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa, – wymienić cele, do których 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: związek zawodowy, – wpływ przemian gospodarczych na kształtowanie się socjalizmu i komunizmu. – opisać funkcjonowanie gospodarek uprzemysłowionych krajów 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: koncern, monopol, socjaldemokracja, ateizm, partia robotnicza. – przedstawić sytuację robotników do lat 80. XIX w., – omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w., – omówić sytuację kobiet w I połowie XIX w., 	<ul style="list-style-type: none"> – dlaczego okres między latami 70. XIX w. a 1914 r. był nazywany piękną epoką. – dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników, – scharakteryzować przyczyny

<p>założenia idei socjalizmu i komunizmu, – wyjaśnić, w jaki sposób kobiety w XIX w. walczyły o prawa wyborcze.</p>	<p>dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki.</p>	<p>Europy, – przedstawić poglądy Karola Marksa, – przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej</p>	<p>– omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami.</p>	<p>i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.</p>
<p>– postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego, – główne cele narodowej demokracji, – założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego.</p>	<p>– postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa, – okres narodzin ruchu narodowego na ziemiach polskich. – pojęcia: świadomość narodowa, nacjonalizm, endecja, realizm polityczny. – wyjaśnić, w jaki sposób narodowcy realizowali ideę realizmu politycznego.</p>	<p>– daty: 1893, 1895, 1897, 1900, 1903. – pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy. – opisać zmiany w sposobie rozumienia narodu w okresie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich, – scharakteryzować program polityczny Narodowej Demokracji.</p>	<p>– postacie: Róży Luksemburg, Feliksa Dzierżyńskiego. – scharakteryzować strukturę narodową ziem polskich w II połowie XIX w., – opisać formowanie się ruchu socjalistycznego i ludowego na ziemiach polskich, – opisać działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego.</p>	<p>– wpływ idei nacjonalizmu i socjalizmu na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego. – dostrzec różnice między programami różnych partii socjalistycznych.</p>
<p>– daty: 22 I 1905, 1905–1907, – przyczyny rewolucji 1905 roku w Rosji i w Królestwie Polskim. – pojęcie: „krwawa niedziela”. – wymienić skutki rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich.</p>	<p>– postulaty Polskiej Partii Socjalistycznej. – pojęcia: orientacja proaustriacka, orientacja prorosyjska. – wymienić osiągnięcia Polaków w pierwszym okresie rewolucji, – wyjaśnić, na czym polegał spór społeczeństwie polskim w pierwszych latach XX w., – wskazać słabe strony obu orientacji.</p>	<p>– daty: 1904–1905, – założenia programowe orientacji proaustriackiej i prorosyjskiej. – pojęcie: bojówka, – podłoże i charakter konfliktu między endecją a PPS. – wyjaśnić okoliczności i charakter konfliktu między przedstawicielami Narodowej Demokracji a Polskiej Partii Socjalistycznej.</p>	<p>– omówić przebieg rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich, – wskazać okoliczności, które doprowadziły do porażki rewolucji 1905 roku, – wskazać mocne i słabe strony rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich.</p>	<p>– przedstawić i ocenić dokonania Polaków w ostatnich latach zaborów.</p>
<p>III. I wojna światowa – daty: 28 VI 1914, 28 VII 1914, – postać: arcyksięcia</p>	<p>– daty: 1882, 1907, 1914. – pojęcia: wojna błyskawiczna, wojna manewrowa, wojna</p>	<p>– pojęcia: państwo militarystyczne, kocioł bałkański, wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, plan</p>	<p>– pojęcia: wywiad, ultimatum, propaganda, Prusy Wschodnie, – złożoność przyczyn, które doprowadziły do wybuchu I</p>	<p>– w jaki sposób propaganda kształtowała opinię społeczeństw oraz wizerunek wroga.</p>

<p>Franciszka Ferdynanda.</p> <ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: trójprzymierze (państwa centralne), trójporozumienie (ententa). – wskazać na mapie państwa należące do wrogich bloków polityczno-militarnych i ich sojuszników. 	<p>pozycyjna.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienić główne przyczyny narastania konfliktów między państwami europejskimi na przełomie XIX i XX w., 	<p>Schlieffena,</p> <ul style="list-style-type: none"> – znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle”, – przyczyny niepowodzenia planu Schlieffena. – wyjaśnić przyczyny i wskazać obszary rywalizacji między państwami europejskimi, – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu I wojny światowej, – scharakteryzować specyfikę działań wojennych. 	<p>wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – z czego wynikał entuzjazm ludności państw europejskich na wieść o wybuchu wojny. – opisać przygotowania państw europejskich do wybuchu wojny, – opisać postawy społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu wojny, – opisać przebieg działań zbrojnych w 1914 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec elementy propagandowe w sposobie przedstawiania przeciwnika podczas I wojny światowej, – dostrzec złożoność problemu związanego z odpowiedzialnością państw europejskich za wybuch I wojny światowej.
<ul style="list-style-type: none"> – daty: 3 III 1917, 6/7 XI 1917, – postać: Włodzimierza Lenina. – pojęcia: rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa, Rosja Radziecka. – wymienić główne wydarzenia związane z przebiegiem działań zbrojnych na froncie wschodnim. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: XI 1917 – III 1918, III 1918, – główne założenia programu politycznego Rządu Tymczasowego i bolszewików, – postanowienia dekretów o pokoju i o ziemi oraz pokoju brzeskiego. – pojęcia: Rząd Tymczasowy, rady delegatów robotniczych i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski. – wskazać na mapie linie frontu wschodniego 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1914, 1915, 1916. – pojęcia: Duma, ofensywa Brusilowa, zamach stanu, aneksja. – wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji, – opisać przebieg rewolucji lutowej i październikowej, – scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji, – opisać bezpośrednie następstwa rewolucji październikowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – opisać sytuację polityczną i gospodarczą Rosji na początku XX w., – opisać działalność Włodzimierza Lenina, – wyjaśnić powody wzrostu poparcia dla bolszewików w społeczeństwie rosyjskim, – omówić politykę wewnętrzną i zewnętrzną bolszewików po przejęciu władzy w Rosji. 	<ul style="list-style-type: none"> – rolę propagandy jako środka umożliwiającego zdobycie władzy. – dostrzec wpływ jednostki na losy państw i społeczeństw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.
<ul style="list-style-type: none"> – daty: II 1917, IV 1917, 11 XI 1918, – okoliczności przystąpienia USA do wojny. 	<ul style="list-style-type: none"> – rodzaje broni zastosowane podczas walk na frontach I wojny światowej. – wpływ przystąpienia USA do wojny na przebieg 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1916, 1918, 1918–1919. – pojęcia: alianci, dzika demobilizacja, pandemia. – opisać przebieg działań 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec konsekwencje wojny wynikające z typu prowadzonych działań zbrojnych, – opisać okoliczności zakończenia I wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych, – przedstawić polityczny, kulturowy i cywilizacyjny

<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: nieograniczona wojna podwodna. – wyjaśnić, co chcieli osiągnąć Niemcy, ogłaszając nieograniczoną wojnę podwodną. 	<p>konfliktu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia na froncie zachodnim, – wymienić państwa, które powstały na gruzach Austro-Węgier. 	<p>zbrojnych na froncie zachodnim w 1916 r.,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać stosunek Amerykanów do toczącej się w Europie wojny, – omówić sytuację panującą na froncie zachodnim w 1918 	<ul style="list-style-type: none"> – opisać proces rozpadu Austro-Węgier w ostatnim etapie wojny, – opisać kulturowe i cywilizacyjne skutki I wojny światowej. 	<p>obraz Europy po zakończeniu konfliktu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – datę: 5 XI 1916, – postać: Józefa Hallera, – postanowienia aktu 5 listopada. – pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie, akt 5 listopada, – znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: VIII 1914, 6 VIII 1914, I 1918, VI 1918, – postać: Woodrowa Wilsona, – treść odezwo wydanych przez dowództwa wojsk państw zaborczych, – treści dotyczące sprawy polskiej w orędziu Wilsona i deklaracji wersalskiej. – pojęcia: kryzys przysięgowy, deklaracja wersalska. – przedstawić polski czyn zbrojny podczas I wojny światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1915, 1916, VI 1917, 1917. – pojęcia: błękitna armia, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna, – znaczenie orędzia Wilsona i deklaracji wersalskiej dla sprawy polskiej. – wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej, – omówić sytuację Polaków pod koniec 1917 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcie: Legion Puławski. – scharakteryzować stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej na początku i w czasie I wojny światowej, – opisać zmiany stanowiska państw centralnych oraz Rosji i pozostałych państw ententy w stosunku do sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić wysiłek zbrojny Polaków, – opisać działalność polityków Narodowej Demokracji we Francji.
<p>IV. Świat w dwudziestoleciu międzywojennym</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: I 1918, VI 1919, – postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec, – postanowienia układów w Rapallo i Locarno. – pojęcia: „wielka trójka”, traktat wersalski, ład wersalski, wielki kryzys. – wyjaśnić, do czego 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1920, 1922, 1925, 1929, – postać: Davida Lloyda George’a, – cele istnienia i główne słabości Ligi Narodów, – przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego. – pojęcia: obszar zdemilitaryzowany, Liga Narodów, izolacjonizm, zasada samostanowienia narodów, 	<ul style="list-style-type: none"> – datę: 1933. – pojęcia: kontrybucja, krach, – dlaczego ład wersalski był poddawany krytyce. – opisać działalność Ligi Narodów, – wyjaśnić, jak zmieniał się stosunek Amerykanów do spraw europejskich, – omówić sytuację gospodarczą Europy i USA po zakończeniu I wojny światowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – dlaczego między zwycięskimi państwami istniała sprzeczność interesów. – przedstawić przyczyny i okoliczności, w jakich doszło do podpisania porozumienia między Niemcami a ZSRR, – przedstawić okoliczności podpisania układu w Locarno, – opisać okoliczności rozpoczęcia się wielkiego kryzysu. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić działalność Ligi Narodów.

<p>dążyły zwycięskie mocarstwa po zakończeniu I wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, czym był ład wersalski, – wskazać na mapie nowe państwa powstałe po I wojnie światowej, 	<ul style="list-style-type: none"> – skutki polityczne zawarcia układów w Rapallo i Locarno. – wymienić najważniejsze powody krytyki ładu wersalskiego, – wskazać na mapie państwa poddające krytyce ład wersalski 			
<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1919–1933, 1933–1945, – postać: Adolfa Hitlera, – główne założenia ideologii narodowego socjalizmu. – Republika Weimarska, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, Trzecia Rzesza, Führer. – dostrzec zagrożenia dla demokracji na przykładzie sposobu przejęcia władzy przez Hitlera 	<ul style="list-style-type: none"> – datę: 1918, – główne cechy państwa totalitarnego. – pojęcia: NSDAP, państwo totalitarne (totalitaryzm), militarizm, antysemityzm, – związek między sytuacją gospodarczą a radykalizacją społeczeństwa niemieckiego. – dostrzec przyczyny wzrostu popularności Hitlera w społeczeństwie niemieckim. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1919, 1923, 1928, 1929, 1933, 1934, 1938. – pojęcia: <i>Mein Kampf</i>, ustawy norymberskie, noc kryształowa. – opisać okoliczności powstania Republiki Weimarskiej, – omówić drogę Hitlera do władzy, – wskazać cechy niemieckiego państwa totalitarnego, – scharakteryzować politykę nazistów wobec Żydów. 	<ul style="list-style-type: none"> – pojęcia: hiperinflacja, pucz, gestapo, SA, SS. – omówić sytuację Niemiec po I wojnie światowej, – scharakteryzować sytuację gospodarczą Republiki Weimarskiej, – przedstawić okoliczności i skutki puczu monachijskiego, – omówić założenia polityki Trzeciej Rzeszy i ich realizację. 	<ul style="list-style-type: none"> – zinterpretować i ocenić ideologię narodowego socjalizmu (nazizmu).
<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1917–1922, – postać: Józefa Stalina. – pojęcia: Armia Czerwona, łagry, ZSRR, kult jednostki, – cele polityki Stalina, – zbrodniczy charakter działalności Stalina. – wyjaśnić przyczyny sukcesu komunistów w wojnie domowej, – przedstawić skutki 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1918, 1921, 1929, 1932–1933, – główne założenia komunizmu wojennego i gospodarki centralnie planowanej, – założenia polityki NEP-u, – dane liczbowe związane ze zbrodniczą działalnością NKWD oraz z wielką czystką. – pojęcia: komunizm 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1922, 1924. – pojęcia: „czerwoni”, „biali”, czerwony terror, Czeka, kułacy, – wpływ totalitaryzmu sowieckiego na każdą dziedzinę życia obywateli. – opisać przebieg wojny domowej w Rosji, – przedstawić okoliczności powstania Związku Socjalistycznych Republik 	<ul style="list-style-type: none"> – stronnictwa walczące z komunistami podczas wojny domowej. – scharakteryzować etapy formowania się systemu socjalistycznego w Rosji, – opisać funkcjonowanie komunizmu wojennego w Rosji, – opisać przebieg procesów uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa w ZSRR. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec wpływ totalitaryzmu na funkcjonowanie społeczeństwa oraz relacje między jego członkami, – ocenić system totalitarny w ZSRR.

<p>uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa, – wymienić różne przejawy uwielbienia dla Stalina.</p>	<p>wojenny, Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP), centralne planowanie, uprzemysłowienie, kolektywizacja, wielki głód, NKWD, wielka czystka.</p>	<p>Radzieckich, – opisać funkcjonowanie systemu totalitarnego w ZSRR, – opisać cele i metody działania NKWD.</p>		
<p>V. II Rzeczpospolita – formowanie państwa – 10 XI 1918, 11 XI 1918, 10 II 1919, 20 II 1920, – postać: Ignacego Paderewskiego, – najważniejsze postanowienia Małej konstytucji. – pojęcia: Sejm Ustawodawczy, Mała konstytucja. – wyjaśnić, co się wydarzyło 11 listopada 1918 r.</p>	<p>– datę: 1918, – postać: Jędrzeja Moraczewskiego. – pojęcie: Rada Regencyjna, – zagrożenia wynikające z istnienia rządu Jędrzeja Moraczewskiego. – opisać okoliczności, w jakich doszło do odrodzenia państwa polskiego, – wskazać na mapie miejsca powstania pierwszych ośrodków władzy państwowej.</p>	<p>– 6/7 XI 1918, 1919, – postać: Ignacego Daszyńskiego, – ugrupowania rywalizujące o władzę na ziemiach polskich. – pojęcia: Polska Organizacja Wojskowa, lewica, prawica, Prezydent Ministrów, – wpływ Józefa Piłsudskiego na uspokojenie sytuacji na ziemiach polskich. – przedstawić okoliczności powołania rządu Ignacego Daszyńskiego.</p>	<p>– wpływ jednostki na losy państwa na przykładzie postaci Józefa Piłsudskiego. – omówić działalność rządu Jędrzeja Moraczewskiego, – dokonać charakterystyki ustroju państwa polskiego na podstawie Małej konstytucji.</p>	<p>– omówić sytuację międzynarodową i jej wpływ na wydarzenia na ziemiach polskich jesienią 1918 r., – opisać działalność ugrupowań rywalizujących o władzę na ziemiach polskich.</p>
<p>– daty: 1 XI 1918, 26 XII 1918, VI 1919, VIII 1919, VIII 1920, III 1921, V 1921, – postać: Wojciecha Korfanteo, – decyzje paryskiej konferencji pokojowej w sprawie granic Polski, – przyczyny powstań śląskich. – pojęcia: Orłęta Lwowskie, powstanie wielkopolskie,</p>	<p>– główne założenia koncepcji federacyjnej i inkorporacyjnej granic państwa polskiego, – wyniki plebiscytu w sprawie przynależności terytorialnej Śląska. – pojęcia: koncepcja federacyjna, koncepcja inkorporacyjna, wolne miasto, plebiscyt, – przyczyny korzystnego dla Niemców wyniku plebiscytu, – wpływ trzeciego powstania</p>	<p>– daty: I 1919, VII 1920, – wyniki plebiscytu na Warmii i Mazurach. – trudności wynikające z realizacji zasady samostanowienia narodów na obszarze Ukrainy, – przyczyny utraty przez Polskę Zaolzia oraz wyników plebiscytu na Warmii i Mazurach. – opisać przebieg walk na obszarze Galicji w listopadzie</p>	<p>– omówić stosunek państw zachodnich do granic polskich, – omówić przebieg powstań śląskich, – wyjaśnić, z czego wynikały negatywne relacje między Polską a Niemcami i Czechosłowacją.</p>	<p>– dostrzec konflikt interesów między oczekiwaniami Polaków dotyczącymi granic państwa polskiego a dążeniami narodów sąsiednich.</p>

<p>powstania śląskie, – z czego wynikały niekorzystne decyzje konferencji pokojowej w sprawie granic Polski, – czym kierowali się mieszkańcy Śląska, walcząc o przynależność tego obszaru do Polski. – wskazać na mapie decyzje terytorialne konferencji pokojowej w sprawie granic Polski.</p>	<p>śląskiego na ostateczny kształt granicy polsko-niemieckiej na Śląsku. – dostrzec tragizm walk prowadzonych o Lwów, – wskazać na mapie obszar plebiscytowy na Śląsku, – przedstawić decyzje alianckiej komisji plebiscytowej w sprawie Śląska, – wskazać na mapie obszary Śląska przyznane Polsce.</p>	<p>1918 r., – omówić przyczyny i przebieg powstania wielkopolskiego, – opisać okoliczności, w jakich doszło do utraty przez Polskę Zaolzia.</p>		
<p>– daty: 13–16 VIII 1920, III 1921, – postanowienia pokoju ryskiego. – pojęcia: Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, pokój ryski, – znaczenie Bitwy Warszawskiej dla ocalenia państwowości polskiej. – wskazać na mapie ostateczne granice II Rzeczypospolitej, – wymienić państwa sąsiednie będące wrogami i przyjaciółmi Polski.</p>	<p>– daty: IX 1920, X 1920. – pojęcie: bunt generała Żeligowskiego. – przedstawić przebieg i skutki Bitwy Warszawskiej, – wyjaśnić przyczyny buntu gen. Żeligowskiego, – wskazać na mapie teren Wileńszczyzny.</p>	<p>– daty: II 1919, V 1919, V 1920, III 1923, – postacie: Symona Petlury, Lucjana Żeligowskiego. – pojęcia: Rada Obrony Państwa, apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!” – opisać sytuację panującą na Ukrainie w 1919 r., – wyjaśnić przyczyny i okoliczności wybuchu wojny między Polską a Rosją Radziecką, – wskazać na mapie obszary walk w I połowie 1919 r.</p>	<p>– związek między zmianą relacji z Ukrainą a przebiegiem walk między Polakami a Armią Czerwoną, – na czym polegały plany polityczne komunistycznych władz radzieckich. – opisać przebieg wyprawy kijowskiej, – omówić przebieg radzieckiej ofensywy w 1920 r., – dostrzec zagrożenie dla państwowości polskiej wynikające z ofensywy Armii Czerwonej, – omówić okoliczności zakończenia wojny polsko-radzieckiej.</p>	<p>– jakie czynniki zadecydowały o sukcesie koncepcji inkorporacyjnej. – dostrzec zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic.</p>
<p>– daty: 17 III 1921, 16 XII 1922, – postacie: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego,</p>	<p>– datę: 9 XII 1922, – najważniejsze dane statystyczne dotyczące II Rzeczypospolitej, – prawa i wolności</p>	<p>– daty: 1919, XI 1922, 20 XII 1922. – pojęcie: traktat o ochronie mniejszości narodowych. – scharakteryzować strukturę</p>	<p>– dostrzec różnice gospodarcze, kulturowe i społeczne utrudniające unifikację ziem polskich, – scharakteryzować główne</p>	<p>– dostrzec zagrożenia dla integralności państwa wynikające z wielonarodowości społeczeństwa</p>

<ul style="list-style-type: none"> – główne założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl konstytucji marcowej. – pojęcia: państwo wielonarodowe, Konstytucja marcową, republika parlamentarna. 	<p>obywatelskie zagwarantowane w Konstytucji marcowej.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę miały walki prowadzone na ziemiach polskich w latach 1914–1921, – wskazać mocne i słabe strony ustroju II Rzeczypospolitej w myśl postanowień Konstytucji marcowej. 	<p>narodowościową i społeczną II Rzeczypospolitej,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać okoliczności zamachu na prezydenta II Rzeczypospolitej. 	<p>postanowienia Konstytucji marcowej i omówić wprowadzony przez nią ustrój państwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać okoliczności wyboru pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej. 	<p>II Rzeczypospolitej.</p>
<ul style="list-style-type: none"> – postać: Władysława Grabskiego. – pojęcia: Wojsko Polskie, szkoła powszechna. – wymienić pierwsze problemy Wojska Polskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1918, 1923, – polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej. – pojęcia: hiperinflacja, reformy Grabskiego, reforma walutowa, złoty polski, Bank Polski, reforma rolna. – przedstawić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1919, 1932, – strukturę systemu edukacji po reformie Jędrzejewiczowskiej. – pojęcia: reforma Jędrzejewiczowska, emisja, parcelacja. – omówić okoliczności utworzenia Wojska Polskiego, – omówić funkcjonowanie systemu edukacji w pierwszych latach istnienia Rzeczypospolitej i po 1932 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – postać: Franciszka Ksawerego Fiericha. – opisać sytuację prawną państwa polskiego w pierwszych latach niepodległości, – przedstawić dokonania komisji zajmującej się ujednoczeniem prawa. 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego, – ocenić skutki reform przeprowadzonych przez Władysława Grabskiego.
<p>VI. II Rzeczypospolita – sukcesy i niepowodzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – daty: 12–14 V 1926, 1926–1939, 1935, – postać: Ignacego Mościckiego, – przyczyny niezadowolonej ludności z sytuacji panującej w państwie polskim, 	<ul style="list-style-type: none"> – postać: Józefa Becka, – obozy polityczne walczące o władzę po śmierci Józefa Piłsudskiego. – pojęcie: Pierwszy Marszałek Polski. – omówić przyczyny, przebieg i skutki zamachu majowego, – wymienić grupy popierające 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: VIII 1926, 1928, 1929, 1930, – postać: Edwarda Rydza-Śmigłego, – okoliczności, które poprzedziły zamach majowy w Polsce. – pojęcia: nowela sierpniowa, BBWR, proces brzeski, – argumenty, które skłoniły 	<ul style="list-style-type: none"> – bilans ofiar starć podczas walk między stroną rządową a oddziałami wiernymi Piłsudskiemu. – przyczyny uchwalenia noweli sierpniowej oraz utworzenia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (BBWR). – scharakteryzować ustrój autorytarny, 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenić system autorytarny w Polsce, – ocenić postać Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego dokonania.

<ul style="list-style-type: none"> – główne założenia ustrojowe Rzeczypospolitej w myśl Konstytucji kwietniowej. – pojęcia: sejmokracja, zamach majowy, autorytaryzm, sanacja, Konstytucja kwietniowa. 	<p>zamach majowy i sprzeciwiające się mu.</p>	<p>Piłsudskiego do przeprowadzenia zamachu majowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> – opisać sytuację panującą w państwie polskim do 1925 r., – opisać stosunek rządów sanacji do opozycji, – opisać ustrój Rzeczypospolitej na podstawie Konstytucji kwietniowej. 	<ul style="list-style-type: none"> – porównać autorytarny sposób rządzenia z demokratycznym i totalitarnym, – opisać rządy sanacji, – opisać sytuację w obozie sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego. 	
<ul style="list-style-type: none"> – sąsiadów II Rzeczypospolitej, – postanowienia układów w Rapallo i Locarno, – postanowienia paktu o nieagresji z ZSRR. – pojęcia: układ w Rapallo, układ w Locarno, pakt o nieagresji z ZSRR, deklaracja o nieagresji, polityka równowagi. – wskazać na mapie II Rzeczypospolitą i jej sąsiadów. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1921, 1922, 1925, 1932, 1934. – pojęcie: wojna celna, – z czego wynikało niekorzystne położenie geopolityczne państwa polskiego w okresie międzywojennym. – wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny celnej z Niemcami, – wyjaśnić, w jakim celu obóz sanacji prowadził politykę równowagi. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: III 1938, 2 X 1938. – jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miały układy w Rapallo i Locarno, – z czego wynikała pozorna poprawa położenia międzynarodowego Polski po dojściu Hitlera do władzy w Niemczech. – przedstawić okoliczności podpisania układów w Rapallo i Locarno, – opisać przebieg i wymienić skutki wojny celnej z Niemcami. 	<ul style="list-style-type: none"> – z czego wynikała niechęć Piłsudskiego do zbiorowych układów bezpieczeństwa. – omówić stosunki dyplomatyczne Polski z sąsiadami oraz z Francją, – opisać politykę zagraniczną obozu sanacji, – podać przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i wyjaśnić ich wpływ na polską politykę. 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec związek między agresywną polityką Hitlera a realizacją celów dyplomacji polskiej, – ocenić politykę prowadzoną przez II Rzeczypospolitą w 1938 r.
<ul style="list-style-type: none"> – postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego, – główne mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczypospolitą oraz ich liczebność. – pojęcia: magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP). 	<ul style="list-style-type: none"> – datę: 1922. – przyczyny trudności gospodarczych państwa polskiego. – wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o budowie portu w Gdyni. 	<ul style="list-style-type: none"> – daty: 1926, 1926–1933, 1926–1929, 1929–1935, 1936. – pojęcie: Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN). – opisać przebieg procesu powstawania miasta i portu, – omówić przebieg i skutki wielkiego kryzysu na 	<ul style="list-style-type: none"> – najważniejsze zakłady zlokalizowane w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego. – dlaczego przebieg wielkiego kryzysu był na ziemiach polskich dotkliwszy niż w innych krajach. – opisać sytuację gospodarczą Polski w latach 1926–1929, 	<ul style="list-style-type: none"> – dostrzec wpływ istnienia portu w Gdyni i magistrali węglowej na sytuację gospodarczą państwa polskiego, – omówić i ocenić politykę narodowościową władz II Rzeczypospolitej z punktu widzenia mniejszości

– wskazać na mapie Gdynię i położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.		ziemiach polskich, – przedstawić działalność mniejszości ukraińskiej i żydowskiej w Polsce.	– wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę polską miała budowa COP-u.	ukraińskiej i żydowskiej.
– dostrzec wpływ radia na życie mieszkańców Polski międzywojennej, – przedstawić stosunek mieszkańców II Rzeczypospolitej do sportu.	– opisać rozwój kina w Polsce w okresie międzywojennym.	– daty: 1895, 1921, 1924, 1926, 1928, 1932, 1938, – postacie: Józefa Kostrzewskiego, Eugeniusza Romera, braci Lumière. – pojęcie: szkoła lwowsko-warszawska. – przedstawić dokonania wybitnych polskich naukowców.	– przedstawiciele polskiej literatury, sztuki, polskich aktorów i sportowców okresu międzywojennego. – pojęcie: Instytut Radowy. – omówić działalność szkoły lwowsko-warszawskiej, – omówić dokonania polskich twórców sztuki okresu międzywojennego, – omówić dokonania polskich sportowców w okresie międzywojennym.	– omówić osiągnięcia polskiej literatury okresu międzywojennego.
VII. Ku wojnie – pojęcie: okres Meiji. – wskazać na mapie terytoria opanowane przez Japonię i od niej uzależnione.	– cel polityki zagranicznej Japonii na przełomie XIX i XX w. – wskazać korzyści odniesione przez Japonię w wyniku wojen, w których uczestniczyło to państwo, – wymienić przyczyny ekspansji Japonii w latach 30. XX w.	– daty: 1894–1895, 1904–1905, 1911, 1924, 1931, 1932, 1933, 1937. – pojęcia: izolacja, traktaty nierównoprawne, samuraj, militarizm, – związek między zawarciem traktatów nierównoprawnych a początkiem reform w Japonii. – omówić reformy przeprowadzone przez władze Japonii w okresie Meiji, – omówić politykę zagraniczną Japonii na przełomie XIX i XX w.	– postać: Czang Kaj-szeka. – pojęcia: Republika Chińska, Mandżukuo, masakra nankińska. – opisać sytuację Japonii do połowy XIX w., – omówić sytuację panującą w Chinach w XIX w., – dostrzec podobieństwa i różnice w położeniu Chin i Japonii w XIX w., – wyjaśnić, jaki wpływ na sytuację Chin miał sprzeciw władz wobec reform państwa, – omówić japońską agresję w Chinach w latach 30. XX w.	– przedstawić okoliczności wybuchu rewolucji w 1911 r., – omówić sytuację panującą w Chinach po 1911 r., – ocenić politykę Japonii prowadzoną w latach 30. XX w.
– daty: 1922,	– co oznacza stwierdzenie	– daty: 1896, 1919,	– przyczyny włoskiej ekspansji w	– wskazać cele udziału

<p>1936–1939, – postacie: Benito Mussoliniego, generała Francisca Franco. – pojęcia: faszyzm, marsz na Rzym, <i>duce</i>, ustrój totalitarny (totalitaryzm), wojna domowa, – zagrożenia, jakie niósł ze sobą faszyzm. – wskazać na mapie kolonie włoskie oraz zasięg Włoskiej Afryki Wschodniej.</p>	<p>„okaleczone zwycięstwo”, – przyczyny sukcesu Mussoliniego. – wyjaśnić, z czego wynikało poparcie dla faszyzmu w Europie.</p>	<p>1935–1936, 1937, – grupy wchodzące w skład zwalczających się obozów w czasie wojny domowej w Hiszpanii. – pojęcie: konkordat. – omówić sytuację panującą we Włoszech po I wojnie światowej, – przedstawić okoliczności przejścia władzy we Włoszech przez faszystów, – omówić przyczyny wybuchu, przebieg i skutki wojny domowej w Hiszpanii</p>	<p>Afryce, – znaczenie wojny domowej w Hiszpanii jako wstępu do II wojny światowej. – opisać politykę Włoch przed wybuchem I wojny światowej i w jej trakcie, – scharakteryzować funkcjonowanie systemu totalitarnego na przykładzie Włoch, – omówić przebieg wojny włosko-etiopskiej, – opisać reakcję Europy na politykę zagraniczną Włoch.</p>	<p>w hiszpańskiej wojnie domowej wojsk Trzeciej Rzeszy i faszystowskich Włoch oraz cele udziału ZSRR, – opisać reakcję demokracji europejskich na wojnę domową w Hiszpanii.</p>
<p>– daty: 1935–1939, 1937, III 1938, IX 1938, 23 VIII 1939, 25 VIII 1939, – postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa, – państwa będące sojusznikami Trzeciej Rzeszy, – żądania Hitlera wobec Polski, – postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow. – pojęcia: <i>Anschluss</i>, układ monachijski, – przedstawić cele polityki Hitlera, – wymienić uczestników konferencji w Monachium, – wskazać terytoria opanowane przez Trzecią</p>	<p>– decyzję układu monachijskiego. – przyczyny prowadzenia przez państwa zachodnie polityki ustępstw. – wskazać na mapie okręg sudecki, – przedstawić reakcję państw zachodnich na agresję Hitlera wobec Czechosłowacji.</p>	<p>– daty: 1935, 1936, X 1938, III 1939, IV 1939, – postać: Neville'a Chamberlaina. – pojęcia: remilitaryzacja Nadrenii, oś Berlin–Rzym—Tokio. – omówić kroki podejmowane przez władze Trzeciej Rzeszy w celu zniesienia „dyktatu” wersalskiego, – przedstawić okoliczności, w jakich doszło do <i>Anschlusu</i> Austrii, – omówić okoliczności rozpadu Czechosłowacji.</p>	<p>– pojęcia: pakt antykominternowski, Wehrmacht, – związek między podpisaniem paktu o nieagresji między Trzecią Rzeszą i ZSRR a wybuchem II wojny światowej. – wymienić etapy formowania się państw osi, – wyjaśnić okoliczności konfliktu między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją o okręg sudecki, – omówić relacje między Polską a Niemcami w pierwszych miesiącach 1939 r.</p>	<p>– ocenić stanowisko rządu polskiego wobec żądań Hitlera.</p>

Rzeszę.

--	--	--	--

